

Ungdomar utskrivna från SiS särskilda ungdomshem 2013

En tabellsammanställning av ADAD utskrivningsintervju

Institutionsvård i fokus ges ut av Statens institutionsstyrelse, SiS. Serien omfattar såväl sammanställningar, statistik, redovisningar och utvärderingar som forskningspublikationer. Forskningsrapporterna har en särskild markering på framsidan, en författarpresentation samt uppgifter om finansieringsförfarandet och den vetenskapliga granskningen.

Rapporterna som inte är forskningsrapporter produceras och bereds i regel inom avdelningen för utveckling av vård och behandling. Även företrädare för verksamheten och externa sakkunniga kan vara delaktiga i framtagningen av rapporter, antingen som medförfattare eller granskare.

Beslut om publicering fattas av ett redaktionsråd som består av företrädare från SiS avdelning för utveckling av vård och behandling samt kommunikationsavdelningen.

Ansvarig utgivare för Institutionsvård i fokus är SiS generaldirektör Kent Ehliasson.

ISBN 978-87053-35-1

Ungdomar utskrivna från SiS särskilda ungdomshem 2013

En tabellsammanställning av ADAD utskrivningsintervju

Nummer 5 år 2015 i rapportserien Institutionsvård i fokus

Publikationerna finns att beställa eller ladda ner från SiS webbplats.
www.stat-inst.se

Publikationsseriens adress:
Statens institutionsstyrelse, SiS
Box 30224
104 25 Stockholm

Engelsk titel:
Institutional Care in Focus

Ungdomar utskrivna från SiS särskilda ungdomshem 2013

En tabellsammanställning av ADAD utskrivningsintervju

Sammanfattning

Statens institutionsstyrelse (SiS) ansvarar för de särskilda ungdomshem som bedriver vård och behandling av ungdomar som är omhändertagna enligt lagen (1990:52) om särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU, och lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård, LSU. Även frivilligt placerade ungdomar kan vårdas på de särskilda ungdomshemmen med stöd av socialtjänstlagen (2001:453), SoL.

Denna rapport redovisar uppgifter från ADAD utskrivningsintervjuer, som görs i samband med att ungdomarna skrivs ut från institutionen. Det är en strukturerad intervju med syfte att fånga ungdomarnas bild av institutionstiden: vad som har fungerat bra/dåligt, hur mycket hjälp de anser att de har fått, om de har varit delaktiga och haft möjlighet att påverka den egna behandlingen etc. Förutom intervjun består utskrivningsformuläret av en del som personalen fyller i.

År 2013 skedde 1 328 utskrivningar och frigivningar. Information om 1 109 av dem ingår i rapporten.

En majoritet av personalen gör bedömningen att samarbetet med ungdomen, socialtjänsten och familjen har fungerat bra eller mycket bra. Ungdomarnas familjer har i tre av fyra fall i någon form varit delaktiga i utredning och/eller behandling. Drygt fyra femtedelar av ungdomarna har fått en behandlingsplan upprättad. Ungdomarna har oftast fått insatser inom livsområdena fysisk hälsa, skola och psykisk hälsa. Det är även inom dessa tre livsområden som personalen bedömer att det finns behov av fortsatta insatser. Även ungdomarna uppger att det är inom dessa livsområden de har haft störst behov av hjälp. Ungdomarna skrivs främst ut till annan behandlande institution eller föräldrahemmet.

I intervjun uppger ungdomarna i stor utsträckning att de har varit delaktiga i utredningarna och behandlingarna. Drygt två tredjedelar uppger att de har kunnat komma till tals om sin vård och framföra önskemål om utskrivningen. Nära tre fjärdedelar av ungdomarna anser att personalen har förstått vad de vill ha hjälp med och drygt tre femtedelar anser att de har fått hjälp för de problem de velat ha hjälp med. Fyra femtedelar uppger att de har trivts ganska mycket eller mycket på avdelningen de vistats på. En fjärdedel av ungdomarna uppger dock att de har blivit retade eller mobbade på institutionen. Yngre ungdomar och flickor uppger i större utsträckning att de blivit retade eller mobbade jämfört med äldre ungdomar respektive pojkar.

Resultatet av intervjuerna och personaldelen redovisas i rapporten i form av tabeller. Rapporten inleds med en beskrivande del om SiS ungdomsvård och ADAD-intervjuerna. Här finns även en materialbeskrivning.

Rapporten är sammanställd av Anna Dahlström vid SiS vård- och behandlingsenhet.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
SiS ungdomsvård	6
Ungdomsvård.....	6
Sluten ungdomsvård.....	6
ADAD – ett dokumentations- och uppföljningssystem inom ungdomsvården	7
ADAD utskrivningsintervju.....	7
Materialiet i rapporten	8
Datakvalitet.....	8
Bortfall.....	9
Läsanvisning till tabellerna.....	9
Tabeller	10
1. Grunduppgifter	10
1.1 Beskrivning av ungdomarna vid utskrivningstillfället.....	10
1.2 Typ av formulär	11
2. Sammanställning av personaldelen	12
2.1 Bedömning avseende utrednings- och behandlingsuppdrag.....	12
2.2 Bedömning av delaktighet och samarbete.....	12
2.3 Insatser som ungdomarna fått under institutionsvistelsen.....	16
2.4 Bedömning och förslag angående fortsatt vård och behandling.....	17
2.5 Vad ungdomarna skrevs ut till, enligt personalen.....	19
3. Sammanställning av intervjuerna med ungdomarna.....	21
3.1 Kunskap om placeringen.....	21
3.2 Upplevd delaktighet i utredning samt vård och behandling.....	22
3.3 Hjälpbehov och bedömning av insatser inom olika livsområden... 23	

3.4 Trivsel på institutionen.....	31
3.5 Bedömning av vården och behandlingen	33
Relevanta lagar (utdrag).....	38
Referenser.....	40

SiS ungdomsvård

På SiS särskilda ungdomshem vårdas ungdomar enligt lagen (1990:52) om särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU, och lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård, LSU. Även frivilligt placerade ungdomar kan vårdas på de särskilda ungdomshemmen med stöd av socialtjänstlagen (2001:453), SoL. SiS verksamhet bedrivs i nära samarbete med den kommunala socialtjänsten.

Ungdomsvård

Ungefär 1 000 ungdomar placeras varje år enligt LVU eller SoL. Beroende på ungdomens behov och vilken insats socialtjänsten efterfrågar, får ungdomen en akut-, utrednings- eller behandlingsplacering. I många fall finns beslut om omedelbart omhändertagande. De flesta av de akut- eller utredningsplacerade ungdomarna stannar kortare tid än två månader och återvänder därefter till föräldrahemmet, alternativt får fortsatt vård i familjehem eller på annat behandlingshem. En mindre grupp stannar kvar i behandling vid de särskilda ungdomshemmen. En del ungdomar placeras direkt för behandlingsinsatser.

Vid en akutavdelning tas ungdomar emot för att stoppa ett destruktivt beteende, vårdtiden är vanligtvis begränsad. Placering vid en utredningsavdelning sker för att utreda ungdomens behov och förutsättningar samt för att förbereda och motivera till fortsatt behandling. En utredning tar ungefär åtta veckor. Placering på en behandlingsavdelning innebär längre vårdtid, och ungdomen får vård- och behandlingsinsatser enligt upprättad behandlingsplan.

Sluten ungdomsvård

Sluten ungdomsvård enligt LSU avser verkställighet för ungdomar som begått brott när de fyllt 15 år, men inte 18 år, och är en straffrättslig påföljd. Påföljden är tidsbestämd, lägst 14 dagar och högst fyra år. Det är brottet och inte behandlingsbehovet som avgör straffets längd. Under verkställigheten på SiS får ungdomarna behovsanpassade vård- och behandlingsinsatser.

ADAD – ett dokumentations- och uppföljningssystem inom ungdomsvården

För behandlingsplanering och uppföljning används ADAD som ett basinstrument (Adolescent Drug Abuse Diagnosis, Friedman & Utada, 1989). Det är strukturerade intervjuformulär som används vid inskrivning, utskrivning och i vissa fall vid ett uppföljningstillfälle ett år efter utskrivning från institutionen. Inskrivningsintervjun samt tillhörande manual har SiS översatt till svenska och anpassat till svenska förhållanden (Söderholm Carpelan, Hermodsson & Öberg, 1997). Därefter har SiS utvecklat utskrivnings- och uppföljningsformulären. ADAD-intervjuerna belyser områdena *fysisk hälsa, skola, arbete/sysselsättning, fritid och vänner, familjeförhållanden, psykisk hälsa, brottslighet samt alkohol och narkotika*. Formulären innehåller främst frågor med fasta svarsalternativ där personalen och ungdomarna bedömer placeringen utifrån alternativen "ja/nej" samt en fyrgradig skala – "inte alls", "lite", "ganska mycket" och "mycket". Intervjun har tre syften. Den ska dels göra ungdomen mer delaktig i sin vård och behandling, dels ingå som underlag för behandlingsplanering och dels utgöra underlag för uppföljning.

ADAD utskrivningsintervju

Vid utskrivning från SiS genomförs en utskrivningsintervju som avser tiden på institutionen fram till utskrivningen. Formuläret är indelat i två delar:

- **Personaldelen** där personalen redogör för vilka livsområden som ungdomen fått insatser inom under vårdtiden samt utformningen för fortsatt planering. Personaldelen besvaras av personal som är väl insatt i ungdomens vård och behandling. Denna del ska alltid fyllas i, även i de fall där det inte är möjligt att göra en intervju med ungdomen.
- **Intervjudelen** där ungdomarna får möjlighet att ge sina synpunkter på den vård och behandling som de fått under institutionsplaceringen. Intervjun genomförs av institutionspersonal.

Materialet i rapporten

År 2013 skedde 1 328 utskrivningar och frigivningar, varav 377 var flickor och 951 pojkar (SiS årsredovisning 2013). Tabell 1 redovisar svarsandelen för utskrivningsformuläret. Eftersom en ungdom kan ha varit placerad flera gånger under ett år, kan denne ha blivit intervjuad vid varje placering. I denna rapport redovisas samtliga intervjuer vid utskrivning från SiS under år 2013.

TABELL 1

Utskrivningsformulär, fördelat efter SiS-tjänst

Typ av formulär	LVU /SoL		LSU		Totalt	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Intervju- och personaldel	862	67	37	79	899	68
Endast personaldel	207	16	3	6	210	16
Formulär saknas	212	17	7	16	219	16
Totalt¹	1 281	100	47	100	1 328	100

¹ Avser placeringar med vistelsetider ≥ 14 dagar. Totalt antal ungdomar inom respektive lagrum för placering är hämtat från SiS klient- och institutionsadministrativa system, KIA.

Datakvalitet

När intervjuer används som insamlingsmetod finns alltid en risk att svarspersonen anpassar sina svar efter intervjuarens och samhällets förväntningar. Ytterligare en källa till osäkerhet är att ungdomen inte minns hela vårdtiden vid utskrivningstillfället.

En standardiserad intervju minskar risken för systematiska fel, och bidrar därmed till förstärkt datakvalitet. Intervjuformuläret är strukturerat, med fasta svarsalternativ, vilket förenklar bearbetning och tolkning av svaren.

Bortfall

Data ska, trots detta, tolkas med försiktighet eftersom det totala bortfallet är betydande och andelen genomförda intervjuer varierar mellan institutionerna. Eftersom ungdomshemmen vänder sig till olika målgrupper finns risker att vissa ungdomsgrupper är under- eller överrepresenterade.

Det partiella bortfallet, det vill säga bortfall på enskilda frågor, anges i tabellerna.

Läsanvisning till tabellerna

Utskrivningsintervjuerna redovisas i tabeller och är indelade i tre avsnitt. Första avsnittet avser bakgrundsuppgifter (kön, ålder, typ av formulär etc.). Det andra avsnittet är en sammanställning av personaldelen och i det tredje avsnittet redovisas intervjuer, det vill säga ungdomarnas åsikter om vården och behandlingen. Avsnitt 2 och 3 redovisas i procent med en angivelse om totalt antal (n) som procenten är beräknad på. På grund av avrundning blir totalen inte alltid 100 procent. Partiellt bortfall finns angivet under varje tabell. Uppgifterna redovisas efter kön, ålder och typ av placering, det vill säga *akut-, utrednings-, behandlings- och LSU-placering*. Rapporten redogör för ungdomar som skrivits ut under 2013 och innehåller inga jämförelser över tid.

Tabeller

I. Grunduppgifter

I.1 Beskrivning av ungdomarna vid utskrivningstillfället

TABELL I.1.1

Könsfördelning

Kön	Antal	%
Pojkar	777	70
Flickor	332	30
Totalt	1 109	100

TABELL I.1.2

Ålder vid utskrivning

Ålder	Antal	%
12	10	1
13	26	2
14	87	8
15	163	15
16	258	23
17	252	23
18	165	15
19	94	9
20	51	5
21	3	0
Totalt	1 109	100,0

TABELL I.1.3

Könsfördelning i olika åldersgrupper

Ålder	Pojkar		Flickor		Totalt	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
-15	182	23	104	31	286	26
16-17	363	47	147	44	510	46
18-	232	30	81	24	313	28
Totalt	777	100	332	100	1 109	100

TABELL I.1.4

Placering, efter typ av placering och kön

Typ av placering	Pojkar		Flickor		Totalt	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Akut	374	48	157	47	531	48
Utredning	140	18	75	23	215	19
Behandling	226	29	97	29	323	29
LSU	37	5	3	1	40	4
Totalt	777	100	332	100	1 109	100

I.2 Typ av formulär

TABELL I.2.1

Typ av utskrivningsformulär, efter kön

Typ av formulär	Pojkar		Flickor		Totalt	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Intervju- och personaldel	617	79	282	85	899	81
Endast personaldel	160	21	50	15	210	19
Totalt	777	100	332	100	1 109	100

TABELL I.2.2

Typ av utskrivningsformulär, efter ålder

Typ av formulär	–15 år		16–17 år		18– år		Totalt	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Intervju- och personaldel	233	81	399	78	267	85	899	81
Endast personaldel	53	19	111	22	46	15	210	19
Totalt	286	100	510	100	313	100	1 109	100

TABELL I.2.3

Typ av utskrivningsformulär, efter typ av placering

Typ av formulär	Akut		Utredning		Behandling		LSU		Totalt	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Intervju- och personaldel	420	79	180	84	262	81	37	93	899	81
Endast personaldel	111	21	35	16	61	19	3	8	210	19
Totalt	531	100	215	100	323	100	40	100	1 109	100

2. Sammanställning av personaldelen

2.1 Bedömning avseende utrednings- och behandlingsuppdrag

Redovisning efter kön och ålder

TABELL 2.1.1

Personaldel: Genomförda utrednings- och behandlingsuppdrag, fördelat efter kön och ålder¹. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Utredningsuppdraget	84	93	87	88	83	87
Behandlingsuppdraget	74	85	71	74	83	77
Tillgodogjort sig syftet med behandlingen	75	78	65	76	82	76

¹ Avser ungdomar utskrivna från utrednings- (n=215) respektive behandlingsavdelningar (n=323). Bortfallet på frågorna varierar mellan 9 och 12 procent.

2.2 Bedömning av delaktighet och samarbete

Redovisning efter kön och ålder

TABELL 2.2.1

Personaldel: Behandlingsplan samt ungdomens delaktighet, efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Upprättad behandlingsplan	91	88	88	90	92	90
Ungdomen har tagit del av behandlingsplanen ¹	97	96	93	97	99	97

¹ Avser andelen ungdomar som har en behandlingsplan. Bortfallet på frågorna är 1 procent.

TABELL 2.2.2

Personaldel: Samarbete med ungdomarna, efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Mycket dåligt	1	1	1	2	2	1
Dåligt	9	8	11	8	6	9
Bra	62	60	64	62	58	62
Mycket bra	28	31	24	28	34	29
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	763	324	277	501	309	1 087

Bortfallet på frågorna är 2 procent.

TABELL 2.2.3.

Personaldel: Familjens delaktighet i utredningen/behandlingen, efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Familjens delaktighet, andel ja-svar	70	78	79	73	65	72
Omfattning av delaktigheten:						
Involverad/informerad (nivå 1)	64	66	71	63	61	65
Stöd (nivå 2)	24	19	18	24	25	22
Förändring (nivå 3)	12	15	12	13	15	13
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	523	240	215	357	191	763

Bortfallet på frågorna är 2 respektive 1 procent.

TABELL 2.2.4

Personaldel: Samarbete med familjen, efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Mycket dåligt	8	7	7	9	8	8
Dåligt	16	13	16	14	16	15
Bra	62	60	63	61	60	62
Mycket bra	13	20	14	16	16	15
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	660	290	245	440	265	950

Bortfallet på frågorna är 14 procent.

TABELL 2.2.5

Personaldel: Samarbete med ungdomarnas socialtjänst, efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Mycket dåligt	1	2	1	2	1	1
Dåligt	8	7	11	6	6	7
Bra	65	62	69	66	58	64
Mycket bra	26	29	18	27	35	27
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	760	321	275	497	309	1 081

Bortfallet på frågorna är 3 procent.

TABELL 2.2.6

Personaldel: Antal besök av eller hos ungdomarnas socialtjänst, efter kön och ålder

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Genomsnittligt antal besök	2,0	2,6	2,3	2,1	2,3	2,2
Median ¹	2	2	2	1	2	2
Typvärde ²	1	1	1	1	1	1
Maximalt antal	21	23	23	21	12	23
Minsta antal	0	0	0	0	0	0

¹ Värdet på den mittersta observationen, sedan observationerna ordnats efter storlek.² Värdet på den observation som är vanligast förekommande.

Bortfallet på frågan är 4 procent.

*Redovisning efter typ av placering***TABELL 2.2.7**

Personaldel: Behandlingsplan och ungdomens delaktighet, efter typ av placering. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Upprättad behandlingsplan	86	94	92	98	90
Ungdomen har tagit del av behandlingsplanen ¹	94	98	99	97	97

¹ Avser andelen ungdomar som har en behandlingsplan.

Bortfallet är 1 procent på respektive fråga.

TABELL 2.2.8

Personaldel: Samarbete med ungdomarna, efter typ av placering. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Mycket dåligt	1	1	1	3	1
Dåligt	7	10	9	10	9
Bra	61	63	61	55	62
Mycket bra	30	25	28	33	29
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	515	213	319	40	1 087

Bortfallet på frågan är 2 procent.

TABELL 2.2.9

Personaldel: Familjens delaktighet i utredningen/behandlingen, efter typ av placering. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Familjens delaktighet, andel ja-svar	60	88	81	69	72
Omfattning av delaktigheten:					
Involverad/informerad (nivå 1)	75	59	56	63	65
Stöd (nivå 2)	18	28	24	19	22
Förändring (nivå 3)	7	13	20	19	13
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	297	184	255	27	763

Bortfallet på frågorna är 2 respektive 1 procent.

TABELL 2.2.10

Personaldel: Samarbete med ungdomarnas familjer, efter typ av placering. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Mycket dåligt	9	4	9	15	8
Dåligt	15	14	14	29	15
Bra	63	68	57	41	62
Mycket bra	13	13	20	15	15
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	418	201	297	34	950

Bortfallet på frågan är 14 procent.

TABELL 2.2.11

Personaldel: Samarbete med ungdomarnas socialtjänst, efter typ av placering. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Mycket dåligt	1	0	2	5	1
Dåligt	7	4	8	15	7
Bra	70	64	57	48	64
Mycket bra	22	32	32	33	27
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	511	212	318	40	1 081

Bortfallet på frågan är 3 procent.

TABELL 2.2.12

Personaldel: Antal besök av eller hos ungdomarnas socialtjänst, efter typ av placering

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Genomsnittligt antal besök	1,1	2,9	3,6	2,1	2,2
Median ¹	1	3	3	2	2
Typvärde ²	1	3	2	2	1
Maximalt antal	10	23	21	6	23
Minsta antal	0	0	0	0	0

¹ Värdet på den mittersta observationen, sedan observationerna ordnats efter storlek.

² Värdet på den observation som är vanligast förekommande.

Bortfallet på frågan är 4 procent.

2.3 Insatser som ungdomarna fått under institutionsvistelsen

Redovisning efter kön och ålder

TABELL 2.3.1

Personaldel: Ungdomar som fått insatser inom livsområdena, efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Fysisk hälsa	86	86	82	87	87	86
Skola	88	94	93	90	86	90
Arbete	24	9	8	22	26	19
Fritid och vänner	52	60	50	52	61	54
Familj	60	75	68	64	63	65
Psykisk hälsa	71	80	68	72	79	73
Brottslighet	64	32	35	57	67	54
Alkohol	46	36	26	42	58	43
Narkotika	61	45	33	59	73	56

Bortfallet på frågorna varierar mellan 2 och 3 procent.

Redovisning efter typ av placering

TABELL 2.3.2

Personaldel: Ungdomar som fått insatser inom livsområdena, efter typ av placering. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Fysisk hälsa	83	84	89	100	86
Skola	85	96	93	93	90
Arbete	15	16	25	55	19
Fritid och vänner	40	64	69	65	54
Familj	51	77	78	68	65
Psykisk hälsa	67	73	83	83	73
Brottslighet	45	51	67	85	54
Alkohol	37	44	51	38	43
Narkotika	50	59	64	55	56

Bortfallet på frågorna varierar mellan 2 och 3 procent.

2.4 Bedömning och förslag angående fortsatt vård och behandling

Redovisning efter kön och ålder

TABELL 2.4.1

Personaldel: Ungdomarnas behov av fortsatta insatser inom livsområdena efter utskrivning, efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	-15	16-17	18-	
Fysisk hälsa	86	86	82	87	87	86
Skola	88	94	93	90	86	90
Arbete	24	9	8	22	26	19
Fritid och vänner	52	60	50	52	61	54
Familj	60	75	68	64	63	65
Psykisk hälsa	71	80	68	72	79	73
Brottslighet	64	32	35	57	67	54
Alkohol	46	36	26	42	58	43
Narkotika	61	45	33	59	73	56

Bortfallet på frågan är 3 procent.

TABELL 2.4.2

Personaldel: Förslag på öppenvårdsalternativ för ungdomarna efter utskrivning, efter kön och ålder. Flera alternativ möjliga. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Kontaktperson/-familj	51	39	42	47	51	47
Stöd till nätverk	50	48	50	47	52	49
Arbets träning	23	10	3	14	42	19
Öppenvård ¹	43	41	40	39	50	43
Utbildning	51	43	35	50	58	49
Självhjälpsgrupp	14	11	5	9	26	13
Annat ²	7	8	8	6	9	7

¹ Avser BUP, familjebehandling, missbruk.

² Exempelvis stödboende, stöd enligt LSS, kriminalitetsprogram, psykologkontakt. Bortfallet på frågorna varierar mellan 3 och 4 procent.

Redovisning efter typ av placering

TABELL 2.4.3

Personaldel: Ungdomarnas behov av fortsatta insatser inom livsområden efter utskrivning, efter typ av placering. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Fysisk hälsa	83	84	89	100	86
Skola	85	96	93	93	90
Arbete	15	16	25	55	19
Fritid och vänner	40	64	69	65	54
Familj	51	77	78	68	65
Psykisk hälsa	67	73	83	83	73
Brottslighet	45	51	67	85	54
Alkohol	37	44	51	38	43
Narkotika	50	59	64	55	56

Bortfallet på frågan är 3 procent.

TABELL 2.4.4

Personaldel: Förslag på öppenvårdsalternativ för ungdomarna efter utskrivning, efter typ av placering. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Kontaktperson/-familj	42	46	56	45	47
Stöd till nätverk	42	56	56	50	49
Arbets träning	15	12	30	30	19
Öppenvård ¹	41	45	45	35	43
Utbildning	44	45	59	50	49
Självhjälpsgrupp	9	7	23	8	13
Annat ²	3	15	10	5	7

¹ Avser BUP, familjebehandling, missbruk.

² Exempelvis stödboende, stöd enligt LSS, kriminalitetsprogram, psykologkontakt. Bortfallet på frågorna varierar mellan 3 och 4 procent.

2.5 Vad ungdomarna skrevs ut till, enligt personalen

Redovisning efter kön och ålder

TABELL 2.5.1

Vad ungdomarna ska skrivas ut till, efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Föräldrahemmet	24	27	33	26	15	25
Eget boende	4	3	0	1	12	4
Släkting	1	1	1	1	1	1
Familjehem/fosterhem	17	21	25	19	11	18
Särskilt ungdomshem	2	2	2	3	0	2
Annan behandlande institution	38	34	30	39	39	37
Psykiatrisk klinik	1	1	0	0	1	1
Häkte	0	0	0	0	0	0
Fängelse	0	0	0	0	0	0
Utslussning	1	0	0	0	2	1
Eftervårdsboende	4	2	0	1	9	3
Annat	8	10	8	9	9	9

Bortfallet på frågorna är 2 procent.

TABELL 2.5.2

Personaldel: Är ungdomarnas placering efter utskrivning i enlighet med avdelningens rekommendation?
Efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Nej	20	23	25	21	18	21
Ja	80	77	75	79	82	79
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	777	332	286	510	313	1 109

Bortfallet på frågan är 9 procent.

Redovisning efter typ av placering

TABELL 2.5.3

Vad ungdomarna ska skrivas ut till, efter typ av placering. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Föräldrahemmet	19	23	32	51	25
Eget boende	3	2	5	13	4
Släkting	1	1	1	0	1
Familjehem/fosterhem	21	19	15	3	18
Särskilt ungdomshem	2	2	1	0	2
Annan behandlande institution	44	39	26	10	37
Psykiatrisk klinik	0	1	1	0	1
Häkte	0	0	0	0	0
Fängelse	0	0	0	0	0
Utslussning	0	0	1	5	1
Eftervårdsboende	1	1	7	8	3
Annat	8	11	9	10	9

Bortfallet på frågorna är 2 procent.

TABELL 2.5.4

Personaldel: Är ungdomarnas placering efter utskrivning i enlighet med avdelningens rekommendation?
Efter typ av placering. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Nej	20	25	18	29	21
Ja	80	75	82	71	79
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	531	215	323	40	1 109

Bortfallet på frågan är 9 procent.

3. Sammanställning av intervjuerna med ungdomarna

3.1 Kunskap om placeringen

TABELL 3.1.1

Ungdomarnas kännedom om placering, utskrivning och var de ska bo efter utskrivningen, efter kön och ålder. Procent

Ungdomar som vet:	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Varför de blivit placerade	92	92	88	92	95	92
Varför de skrivs ut	98	98	96	98	99	98
Var de ska bo efter utskrivning	97	98	95	97	98	97

Bortfallet på frågorna är 1 procent.

TABELL 3.1.2

Ungdomarnas kännedom om placering, utskrivning och var de ska bo efter utskrivningen, efter typ av placering. Procent

Ungdomar som vet:	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Varför de blivit placerade	92	89	93	100	92
Varför de skrivs ut	97	98	98	100	98
Var de ska bo efter utskrivning	96	95	99	100	97

Bortfallet på frågorna är 1 procent.

3.2 Upplevd delaktighet i utredning samt vård och behandling

TABELL 3.2.1

Intervju: Ungdomarnas upplevda delaktighet i utredning¹, efter kön och ålder. Procent

Utredning	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Fått reda på resultatet	96	93	95	95	96	95
Har tagit del av den	93	93	89	95	96	93
Känner igen sig i beskrivningen	80	87	76	85	88	82

¹ Enbart ungdomar med utredningsplacering vid utskrivning ingår i tabellen. Bortfallet på frågorna varierar mellan 1 och 2 procent.

TABELL 3.2.2

Ungdomarnas upplevda delaktighet i behandling, efter kön och ålder. Procent

Behandling	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Med i planering	78	79	73	78	84	79
Har haft en behandlingsplan	88	85	81	87	92	87
Har tagit del av behandlingsplanen ¹	94	93	90	95	94	94

¹ Enbart de som svarat att de har en behandlingsplan ingår i tabellen. Bortfallet på frågorna varierar mellan 1 och 2 procent.

TABELL 3.2.3

Ungdomarnas upplevda delaktighet i behandling, efter typ av placering. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
	Varit med i planering av behandling	67	83	93	
Har haft en behandlingsplan	80	91	94	97	87
Har tagit del av behandlingsplanen ¹	92	96	94	97	94

¹ Enbart de som svarat att de har en behandlingsplan ingår i tabellen. Bortfallet på frågorna varierar mellan 1 och 2 procent.

3.3 Hjälpbehov och bedömning av insatser inom olika livsområden

Redovisning efter kön och ålder

TABELL 3.3.1

Behov av hjälp inom livsområdena, efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Fysisk hälsa	46	52	44	46	55	48
Skola	63	68	73	65	56	64
Arbete	14	9	8	11	20	13
Fritid och vänner	21	36	27	23	29	26
Familj	32	55	43	35	42	39
Psykisk hälsa	37	55	37	39	52	42
Brottslighet	32	18	26	26	32	28
Alkohol	14	20	13	13	24	16
Narkotika	34	34	20	31	50	34

Bortfallet på frågorna varierar mellan 0 och 11 procent.

TABELL 3.3.2

Intervju: Ungdomarnas skattning av hjälp inom området fysisk hälsa¹, efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	3	5	3	6	2	4
Lite	25	26	23	26	25	25
Ganska mycket	34	38	39	36	32	36
Mycket	38	30	35	32	41	36
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	281	141	100	179	143	422

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området.

TABELL 3.3.3

Ungdomarnas skattning av hjälp inom området skola¹, efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	4	2	5	2	4	4
Lite	26	22	23	26	26	25
Ganska mycket	29	28	30	30	25	29
Mycket	40	49	42	42	46	43
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	380	181	164	252	145	561

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området.
Bortfallet på frågorna är 1 procent.

TABELL 3.3.4

Ungdomarnas skattning av hjälp inom området arbete¹, efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	8	14	0	7	13	9
Lite	25	32	31	24	27	27
Ganska mycket	28	23	38	29	21	27
Mycket	39	32	31	39	38	38
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	87	22	16	41	52	109

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området.

TABELL 3.3.5

Ungdomarnas skattning av hjälp inom området fritid och vänner¹, efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	7	2	7	3	5	5
Lite	40	35	34	33	47	38
Ganska mycket	25	32	34	34	15	28
Mycket	27	31	25	29	32	29
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	131	94	61	90	74	225

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området.

TABELL 3.3.6

Ungdomarnas skattning av hjälp inom området familj, efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	3	3	5	1	3	3
Lite	32	31	27	30	38	32
Ganska mycket	28	27	32	27	24	28
Mycket	37	39	36	41	35	38
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	194	147	97	136	108	341

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området.

TABELL 3.3.7

Ungdomarnas skattning av hjälp inom området psykisk hälsa¹, efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	4	4	4	7	2	4
Lite	32	27	33	28	31	30
Ganska mycket	36	29	25	38	34	34
Mycket	27	39	38	28	33	32
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	224	146	84	152	134	370

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området.
Bortfallet på frågan är 1 procent.

TABELL 3.3.8

Ungdomarnas skattning av hjälp inom området brottslighet¹, efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	2	6	5	2	2	3
Lite	35	29	39	36	28	34
Ganska mycket	27	25	27	30	21	26
Mycket	36	40	29	31	49	37
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	195	48	59	102	82	243

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området ingår i tabellen.
Bortfallet på frågan är 1 procent.

TABELL 3.3.9

Ungdomarnas skattning av hjälp inom området alkohol¹, efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	6	6	11	4	5	6
Lite	44	29	32	50	32	39
Ganska mycket	17	21	18	20	18	19
Mycket	33	44	39	26	45	37
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	88	52	28	50	62	140

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området ingår i tabellen.
Bortfallet är 1 procent.

TABELL 3.3.10

Ungdomarnas skattning av hjälp inom området narkotika¹, efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	5	3	4	8	2	5
Lite	24	27	29	28	20	25
Ganska mycket	29	19	16	29	27	26
Mycket	42	51	51	35	51	44
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	207	91	45	124	129	298

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området ingår i tabellen.
Bortfallet är 1 procent.

Redovisning efter typ av placering

TABELL 3.3.11

Ungdomarnas behov av hjälp inom livsområdena, efter typ av placering.
Flera alternativ möjliga. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Fysisk hälsa	42	51	53	68	48
Skola	56	69	73	76	64
Arbete	8	8	19	43	13
Fritid och vänner	18	31	34	35	26
Familj	25	48	55	41	39
Psykisk hälsa	35	42	55	38	42
Brottslighet	21	26	39	38	28
Alkohol	10	20	23	22	16
Narkotika	27	34	48	16	34

Bortfallet på frågorna varierar mellan 0 och 1 procent.

TABELL 3.3.12

Ungdomarnas skattning av hjälp inom området fysisk hälsa¹, efter typ av placering. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	4	6	2	8	4
Lite	25	31	21	28	25
Ganska mycket	33	33	43	20	36
Mycket	39	30	34	44	36
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	171	90	136	25	422

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området ingår i tabellen.

TABELL 3.3.13

Intervju: Ungdomarnas skattning av hjälp inom området skola¹, efter typ av placering. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	4	3	4	0	4
Lite	30	24	18	25	25
Ganska mycket	30	24	31	29	29
Mycket	35	49	47	46	43
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	227	120	186	28	561

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området ingår i tabellen.

TABELL 3.3.14

Ungdomarnas skattning av hjälp inom området arbete¹, efter typ av placering. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	6	21	11	0	9
Lite	41	36	17	19	27
Ganska mycket	22	14	34	25	27
Mycket	31	29	38	56	38
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	32	14	47	16	109

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området ingår i tabellen.

TABELL 3.3.15

Ungdomarnas skattning av hjälp inom området fritid och vänner¹, efter typ av placering. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	6	2	7	0	5
Lite	41	42	33	46	38
Ganska mycket	30	30	28	8	28
Mycket	24	26	32	46	29
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	71	53	88	13	225

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området ingår i tabellen.

TABELL 3.3.16Ungdomarnas skattning av hjälp inom området familj¹, efter typ av placering. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	4	4	2	0	3
Lite	37	39	23	33	32
Ganska mycket	23	28	31	27	28
Mycket	36	29	44	40	38
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	102	85	139	15	341

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området ingår i tabellen.**TABELL 3.3.17**Ungdomarnas skattning av hjälp inom området psykisk hälsa¹, efter typ av placering. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	4	5	4	0	4
Lite	32	34	26	36	30
Ganska mycket	35	32	34	21	34
Mycket	28	28	36	43	32
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	142	74	140	14	370

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området ingår i tabellen.**TABELL 3.3.18**Ungdomarnas skattning av hjälp inom området brottslighet¹, efter typ av placering. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	4	0	4	0	3
Lite	31	40	33	43	34
Ganska mycket	29	31	22	21	26
Mycket	36	29	40	36	37
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	85	45	99	14	243

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området ingår i tabellen.

TABELL 3.3.19Ungdomarnas skattning av hjälp inom området alkohol¹, efter typ av placering. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	8	3	7	0	6
Lite	38	47	29	75	39
Ganska mycket	21	15	22	0	19
Mycket	33	35	42	25	37
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	39	34	59	8	140

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området ingår i tabellen.**TABELL 3.3.20**

Ungdomarnas skattning av hjälp inom området narkotikal, efter typ av placering. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	5	5	5	0	5
Lite	31	28	19	0	25
Ganska mycket	24	30	27	17	26
Mycket	41	37	49	83	44
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	108	60	124	6	298

¹ Enbart ungdomar som uppgav hjälpbehov inom området ingår i tabellen.

3.4 Trivsel på institutionen

TABELL 3.4.1

Ungdomarnas trivsel på avdelningen, fördelat efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	5	5	5	5	5	5
Lite	17	17	22	16	14	17
Ganska mycket	39	42	42	40	39	40
Mycket	39	36	30	39	42	38
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	613	278	233	395	263	891

Bortfallet på frågan är 1 procent.

TABELL 3.4.2

Trivsel på sitt rum, efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	16	13	15	17	12	15
Lite	22	28	30	23	20	24
Ganska mycket	34	33	33	33	35	34
Mycket	28	26	22	27	32	27
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	614	278	233	396	263	892

Bortfallet på frågan är 1 procent.

TABELL 3.4.3

Har det hänt att du blivit retad eller mobbad av andra ungdomar på institutionen?

Efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	82	72	75	77	86	79
Lite	13	18	15	16	10	14
Ganska mycket	3	6	6	5	2	4
Mycket	2	4	4	3	2	3
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	614	278	233	396	263	892

Bortfallet på frågorna är 1 procent.

TABELL 3.4.4

Trivsel på avdelningen, efter typ av placering. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	4	4	7	3	5
Lite	18	21	14	5	17
Ganska mycket	40	41	43	27	40
Mycket	38	35	36	65	38
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	417	179	258	37	891

Bortfallet på frågan är 1 procent.

TABELL 3.4.5

Trivsel på sitt rum, efter typ av placering. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	17	17	10	8	15
Lite	26	26	21	16	24
Ganska mycket	32	34	36	30	34
Mycket	24	23	33	46	27
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	417	180	258	37	892

Bortfallet på frågan är 1 procent.

TABELL 3.4.6

Har det hänt att du blivit retad eller mobbad av andra ungdomar på institutionen?

Efter typ av placering. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	83	76	71	95	79
Lite	11	17	18	5	14
Ganska mycket	3	4	7	0	4
Mycket	2	3	4	0	3
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	417	180	258	37	892

Bortfallet är 1 procent.

3.5 Bedömning av vården och behandlingen

TABELL 3.5.1

Har personalen förstått vad du vill ha hjälp med? Efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	8	7	9	9	4	8
Lite	17	19	18	18	16	17
Ganska mycket	43	39	43	40	42	41
Mycket	33	35	30	33	38	34
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	606	272	230	390	258	878

Bortfallet på frågan är 2 procent.

TABELL 3.5.2

Har du fått hjälp för de problem som du verkligen velat ha hjälp med? Efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	19	14	19	19	13	17
Lite	19	25	25	20	19	21
Ganska mycket	32	38	33	34	34	34
Mycket	29	24	23	26	33	28
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	597	272	224	385	260	869

Bortfallet på frågan är 3 procent.

TABELL 3.5.3

Har personalen tagit sig tid att prata? Efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	4	5	5	5	3	5
Lite	11	12	14	10	11	12
Ganska mycket	37	33	34	40	32	36
Mycket	47	50	47	45	54	48
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	612	274	231	395	260	886

Bortfallet på frågan är 1 procent.

TABELL 3.5.4

Har du kunnat komma till tals om din vård? Efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	13	8	12	13	7	11
Lite	19	21	23	19	18	19
Ganska mycket	32	31	34	33	29	32
Mycket	36	40	31	35	47	38
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	611	273	229	393	262	884

Bortfallet på frågan är 1 procent.

TABELL 3.5.5

Har du kunnat framföra dina önskemål gällande utskrivning? Efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	21	15	22	20	14	19
Lite	17	17	21	14	17	17
Ganska mycket	27	28	25	30	27	28
Mycket	35	40	31	36	42	37
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	611	276	232	395	260	887

Bortfallet på frågan är 1 procent.

TABELL 3.5.6

Har det varit bra för dig att vara på institutionen? Efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Inte alls	21	15	22	20	16	19
Lite	20	19	19	21	19	20
Ganska mycket	26	28	25	29	24	27
Mycket	33	37	34	30	40	34
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	612	278	233	395	262	890

Bortfallet på frågan är 1 procent.

TABELL 3.5.7

Skulle du rekommendera en kompis, i samma situation, en placering på institutionen?

Efter kön och ålder. Procent

	Kön		Ålder			Totalt
	Pojkar	Flickor	–15	16–17	18–	
Nej	27	21	26	27	22	25
Ja	54	55	54	51	60	54
Kanske	19	24	20	22	18	20
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	609	277	232	392	262	886

Bortfallet på frågan är 1 procent.

TABELL 3.5.8

Har personalen förstått vad du vill ha hjälp med? Efter typ av placering. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	7	8	7	8	8
Lite	19	17	15	16	17
Ganska mycket	39	45	44	38	41
Mycket	35	30	34	38	34
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	408	178	255	37	878

Bortfallet på frågan är 2 procent.

TABELL 3.5.9

Har du fått hjälp för de problem som du verkligen velat ha hjälp med? Efter typ av placering. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	19	18	16	11	17
Lite	24	23	16	16	21
Ganska mycket	31	34	38	32	34
Mycket	26	25	30	41	28
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	401	176	255	37	869

TABELL 3.5.10

Har personalen tagit sig tid att prata? Efter typ av placering. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	5	4	5	8	5
Lite	10	15	11	11	12
Ganska mycket	37	34	38	24	36
Mycket	48	47	46	57	48
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	412	180	257	37	886

Bortfallet på frågan är 1 procent.

TABELL 3.5.11

Har du kunnat komma till tals om din vård? Efter typ av placering. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	13	10	9	8	11
Lite	20	21	18	11	19
Ganska mycket	30	32	34	32	32
Mycket	37	36	38	49	38
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	412	177	258	37	884

Bortfallet på frågan är 1 procent.

TABELL 3.5.12

Har du kunnat framföra dina önskemål gällande utskrivning? Efter typ av placering. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	22	19	14	19	19
Lite	17	19	16	8	17
Ganska mycket	26	29	28	35	28
Mycket	34	34	42	38	37
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	415	178	257	37	887

Bortfallet på frågan är 1 procent.

TABELL 3.5.13

Har det varit bra för dig att vara på institutionen? Efter typ av placering. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Inte alls	24	19	14	11	19
Lite	21	23	17	14	20
Ganska mycket	25	29	26	35	27
Mycket	30	29	43	41	34
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	415	180	258	37	890

Bortfallet på frågan är 1 procent.

TABELL 3.5.14

Skulle du rekommendera en kompis, i samma situation, en placering på institutionen?

Efter typ av placering. Procent

	Akut	Utredning	Behandling	LSU	Totalt
Nej	27	25	24	19	25
Ja	54	54	53	70	54
Kanske	19	21	23	11	20
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt, antal (n)	414	178	257	37	886

Bortfallet på frågan är 1 procent.

Relevanta lagar (utdrag)

Lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU)

Ungdomar kan vårdas vid SiS institutioner med stöd av 2 och 3 §§ LVU eller efter ett omedelbart omhändertagande med stöd av 6 § LVU. I LVU anges bland annat följande:

2 § LVU Vård skall beslutas om det på grund av fysisk eller psykisk misshandel, otillbörligt utnyttjande, brister i omsorgen eller något annat förhållande i hemmet finns en påtaglig risk för att den unges hälsa eller utveckling skadas.

3 § LVU Vård skall också beslutas om den unge utsätter sin hälsa eller utveckling för en påtaglig risk att skadas genom missbruk av beroendeframkallande medel, brottslig verksamhet eller något annat socialt nedbrytande beteende.

Vård skall också beslutas om den som dömts till sluten ungdomsvård enligt 32 kap. 5 § brottsbalken vid verkställighetens slut bedöms vara i uppenbart behov av fortsatt vård för att inte löpa sådan risk som avses i första stycket.

6 § LVU Socialnämnden får besluta att den som är under 20 år omedelbart skall omhändertas, om

1. det är sannolikt att den unge behöver beredas vård med stöd av denna lag, och
2. rättsens beslut om vård inte kan avvaktas med hänsyn till risken för den unges hälsa eller utveckling eller till att den fortsatta utredningen allvarligt kan försvåras eller vidare åtgärder hindras.

Lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård (LSU) och brottsbalken (BrB)

Ungdomar kan dömas till sluten ungdomsvård i stället för fängelse när de har begått brott. Den slutna ungdomsvården verkställs vid SiS institutioner. I LSU och BrB anges bland annat följande:

32 kap. 5 § BrB Har någon begått brott innan han eller hon fyllt arton år och finner rätten med tillämpning av 30 kap. att påföljden bör bestämmas till fängelse, skall den i stället bestämma påföljden till sluten ungdomsvård under viss tid. Detta gäller dock inte om det, med hänsyn till den tilltalades ålder vid lagföringen eller annan omständighet, finns särskilda skäl däremot.

Rätten får bestämma tiden för slutna ungdomsvård till lägst fjorton dagar och högst fyra år.

Bestämmelser om verkställighet finns i lagen (1998:603) om verkställighet av slutna ungdomsvård.

9 § LSU När domen får verkställas ska Statens institutionsstyrelse förelägga den dömda att senast en viss dag inställa sig vid det särskilda ungdomshem som styrelsen bestämmer. Statens institutionsstyrelse ska se till att intagning sker så snart som möjligt efter det att domen får verkställas.

18 § LSU Den dömda ska tillåtas att vistas utanför det särskilda ungdomshemmet i den utsträckning som krävs på samhällsskydd medger, om det bedöms lämpligt för att främja hans eller hennes anpassning i samhället eller det finns andra särskilda skäl. Ett tillstånd att vistas utanför det särskilda ungdomshemmet ska förenas med de villkor som behövs.

Socialtjänstlagen (2001:453)

4 kap. 1 § SoL Den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd av socialnämnden för sin försörjning (försörjningsstöd) och för sin livsföring i övrigt.

Referenser

Friedman, A. & Utada, A. (1989). A method for diagnosing and planning the treatment for adolescent drug abusers, the Adolescent Drug Abuse Diagnosis [ADAD] Instrument), *Journal of Drug Education*, 19(4), 285–312.

Statens institutionsstyrelse. (2014). *Årsredovisning 2013*.

Söderholm Carpelan, K., Hermodsson, A. & Öberg, D. (1997). *Manual. ADAD-intervju*. Statens institutionsstyrelse.

Produktion och tryck: Ineko AB. 2015. Arb.nr: 239879.

Miljömärkt trycksak, 341 142

I denna rapport redovisas utskrivningsintervjuer som har gjorts i samband med att ungdomar skrivs ut från SiS särskilda ungdomshem.

Syftet med de strukturerade ADAD-intervjuerna är att ungdomarna ska få möjlighet att beskriva hur de har upplevt tiden på institutionen. I samband med varje intervju redogör även personalen för den unges vistelse.

Under år 2013 skedde totalt 1328 utskrivningar och frigivningar. Information om 1109 av dem ingår i denna rapport.

ISBN 978-87053-35-1